

Orlický týdeník

ČESKÉ NEZÁVISLÉ

REGIONÁLNÍ NOVINY

V konírně si podávají ruku staletí

Archeologové objevili pozůstatky keltského a slovanského osídlení

EVA ŽENÍŠKOVÁ

DOUDLEBY N. O. – Další významný objev si mohou připsat k dobru rychnovští archeologové. Podařilo se jim objevit poměrně zásadní sídliště za konírnou na pozemku zdejšího zámku. „Tušili jsme, že tato lokalita měla kdysi významnější úlohu. Stále se nám však nedařilo se na některém z výkopů chytit. Štěstí jsme měli až při stavebních úpravách, které provázely rekonstrukci bývalého objektu konírny. Kdysi ji využíval státní statek a podle toho to tam také vypadalo,“ rekla Orlickému týdeníku k místu objevu archeoložka Muzea a galerie v Rychnově nad Kněžnou Martina Beková. Při terénních úpravách na jeho odvlhčení se podařilo archeologům najít sídliště. „Samozřejmě určujeme základní datování podle střepů - zlomků keramiky, které nesou důležité informace a vedou nás do počátků slovanského osídlení. Poté, co jsme materiál omyli a porovnali, zjistili jsme, že tady žili lidé průběžně od sklonku 8. do 13. století, kdy se oficiálně osídlení zdejšího regionu přiznává. Kromě toho pro nás bylo překvapením, když jsme našli objekt zavalený mazaníci, což byl zbytek nadzemního objektu. Keramika, která se tady nacházela, patřila Keltům,“ uvedla k postupu při výzkumu Martina Beková. Na nález upozornil syn maji-

Archeologům pomáhali mladí i staří.

Foto: Martina Beková

telky zámku Petr Dujka, který otevřel výkop v zemi a přivolał pracovníky muzea, aby ho zkontrolovali.

Objev je významný pro dvě časová období. S historií působení Keltů je to v rychnovském regionu velice problematické, protože jejich sídliště prakticky nejsou známa. Skutečně zkoumané bylo v Kostelci v cihelně a následně toto

v Doudlebach. Posuneme-li se v historii dále, do slovanského osídlení, tedy k našim přímým předchůdcům, opět na Rychnovsku tápeme.

Nejpříjmanější historická koncepce byla ta, že do 13. století byl v Podorlicku pohraniční hvozď a jediná písemná zmínka se vztahuje k Opočnu, kde existovalo hradíště. Historici se velice dlouho drželi

teorie, že hvozď byl neosídlený a jeho úkolem byla nejspíš přirozená ochrana středních Čech. „Vidíme a postupně se nám objevuje, že v tom hvozdu byly určité minimálně takzvané sídelní komory a právě sklonkem 8. století se nám jeví jako klíčový. Toto je již třetí lokalita, kterou máme z tohoto období. Jedna je v Hrošce a další se vztahuje k Opočnu,

kde jsme prováděli výzkum před dvěma lety. Podařilo se nám tehdy najít hradíště, které popisuje Kosmas ve své kronice,“ říká k osídlení lokality Martina Beková.

Dokončení na straně 2

Moderní technologie studenty sblíží

BOROHRADEK – Místní základní škola již několik let spolupracuje se školami v zahraničí. V letošním roce pokračuje dlouholeté spojení se Zespoł Szkol z polských Ciepłowod, nadále organizujeme projekt jedenácti zemí Evropy Crossing borders via videos a žáci také komunikují prostřednictvím dopisů a moderních technologií s vrstevníky z Nizozemska a Francie. Rovněž se nám podařilo získat grantovou podporu na projekt Comenius Partnerství škol s názvem Let's Create.

Výuka na fiktivní firmě

Do projektu Let's create jsou vedle ZŠ TGM Borohrádek zapojeny školy Seció d'Institut La Miquela Bescano ze Španělska, Cumhuriet Lisesi z Turecka a Gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki w Raclawicach z Polska. Žáci v rámci této spolupráce povedou fiktivní firmu, přičemž budou v praxi poznávat základní postupy spojené se založením společnosti, vytvořením business plánu či uvedením produktu na trh. Dílčí výstupy jako popisání společnosti, odůvodnění lokace, vytvoření katalogu, webových stránek či reklamy budou prezentovány prostřednictvím internetu a také na projektových setkáních v jednotlivých zemích.

Dokončení na straně 2

Je ohrožena bezpečnost dětí ve městech?

OPOČNO – Místní rozhlas 27. listopadu ohlásil, že neznámý muž oslovil kolem 11. hodiny žáky první třídy a chtěl po ní, aby nastoupila do jeho auta. ZŠ předala celou věc policii a uvědomila rodiče, aby děti o nebezpečí poučili.

„Jakmile jsme se o případu dozvěděli, informovali jsme občany prostřednictvím místního rozhlasu a dali jsme to okamžitě vědět i do sousední Dobrušky. Děti dostaly papírky s informacemi pro rodiče,“ uvedl starosta Štěpán Jelínek

a dodal, že si myslí, že o sobotní mikulášské akci není bezpečnost dětí ohrožena. Tam totiž chodí děti společně se svými rodiči.

„Policisté přijali oznámení o této události a případ šetří. Zároveň stanovili určitá

opatření. Můžeme uvést například monitorování vytipovaných lokalit nebo zvýšený dohled u škol a na dalších místech, kde se vyskytují zejména děti,“ doplnila tisková mluvčí policie Alena Kacálková. (voř)

INZERCE

frio
topime-levne.cz

U Splavu 177
517 43 Potštejn
nabidka@frio-hk.cz

Topenářství
Tepelná čerpadla
Anhydritové závlaky

tel.: 777 571 104
www.topime-levne.cz

České ELEKTRO

Milan Bezdíček
telefon: 494 384 616,
602 696 263, 605 587 588
e-mail: info@ceske-elektro.cz

provozní doba:
po-út 13 - 17, st 10 - 17
čt-pá 13 - 17, so 9 - 11

www.ceske-elektro.cz

vzorková prodejna svítidel
v Olešnici 113
u Rychnova nad Kněžnou

EXCELENTNÍ SERVIS PRO BALENÍ

SERVIS BAL
O B A L Y

Široký sortiment krabic
a obalových materiálů

Na Poříčí 661, 518 01 Dobruška www.servisbal.cz

oblačno sniž
sobota Den: -2/2 Noc: -1/-5

oblačno
neděle Den: -1/3 Noc: 0/-4/-8

oblačno
pondělí Den: -3/1 Noc: -3/-7/-10

redakce@orlickytydenik.cz
sport@orlickytydenik.cz, inzerce@orlickytydenik.cz
tel.: 494 533 933, fax: 494 534 091
facebook: Orlický týdeník

9 771214 099005 | 1 2 0 8 4

ježkovy voči

Jak svět přichází o básníky

Možná znáte jednu ze slavných předscén panů Wericha a Hornicka, kteří se v Divadle ABC snažili navázat na slávu Osvobozeného divadla a dvojice V+W. Volně parafrázováno:

W: Shakespeare byl veliký básník. No zkuste si to!
H: To můžu?

W: Samozřejmě a pěkně nahlas!

H: Shakespeare byl – alespoň jak on říká – veliký básník.

W: To jste mne potěšil, že jste nezapřel, že jste Čech!

Jak vidno, jistá předposr...předpodělanost není žádným novým prvkem naší národní povahy, či spíše některých jedinců tohoto národa!

Vladimír Brandejs byl – a to je jisté – český básník. Neříkám, že velký, za velikány v této oblasti považují přece jenom jiné osobnosti. Jeden je dokonce nositelem Nobelovy ceny. Ten náš se narodil před sedmdesáti pěti léty v Opočně. Původní profesí učitel po svém otci, později ředitel škol. V roce 1972, počátkem nastupující tvrdé normalizace, se stává vedoucím odboru kultury ONV v Rychnově nad Kněžnou. V roce 1981 pak šéfem pedagogického a inspekčního oddělení téhož úřadu. Od roku 1977 předseda východočeské pobočky Svazu spisovatelů, tedy v letech, kdy tuto profesní spisovatelkou organizaci ovládli soudruzi Pylarové a ti druhí. V roce 1987 se stal reditelem krajského vydavatelství Kruh v Hradci Králové. V období 70. a 80. let na podobných postech nemohl být člověk, kterému by snad rodná strana nedůvěřovala, nebo který by nebyl dostatečně pro- věřen. To Vladimír Brandejs jistě byl.

Přesto dlužno říci, že v této politické mlýnici neztratil svůj básnický apetit a invenci. Jeho bibliografie obsahuje jenom v poezii více jak 60 titulů, dalsí jsou pak různé antologie, výběry a sborníky, které redigoval a vydal, některé ve vlastním vydavatelství Brandejs – Prameny, formou jakýchsi „samizdatů“. Po listopadu 1989 užil až do roku 1997 v Opočně. Zemřel tamtéž v roce 2005, pár dnů po svých 68. narozeninách.

Nečtím se povolán k tomu, abych hodnotil jeho literární dílo. Jeho recenzent hovoří o poezii založené na drobnokresbě, pravidelně se vracující k motivům domova, rodiny, lásky, práce a smrti, v abstraktní rovině vzdávající hold rodnému Orlicku a Podorlicku. Zde patří připomenout obrazovou publikaci Orlické hory. Mám ji, stejně jako některé jeho sbírky veršů, ve své knihovně.

Měl jsem tu čest – a to říkám bez jakéhokoliv pejorativního náznaku – znát ho osobně. On byl šéfem okresní kultury a já v té době předsedou aktivní Osvědčené besedy v Sedloně a také vedoucím Filmového klubu v Dobrušce. Nevzpomínám si, že bych s ním měl nějaký otevřený konflikt v této oblasti, i když vím, že některé moje aktivity byly předmětem kritiky právě z míst, která mu byla podřízena. Přesto naše styky byly relativně seriózní.

Vladimír Brandejs jistě byl básník, který se zapsal do literární historie tohoto regionu. Byl však také mocný okresní politik, který zvláště v oblasti kultury a později i školství, měl zásadní a rozhodující slovo. Byl věrným „synem matky církve“ – Komunistické strany Československa, jejíž kulturní i jinou politiku razantně prosazoval. A když už jsem zmínil tu církev, nelze zapomenout, že tzv. církevní tajemníci, prodloužená ruka strany na potlačování náboženství, byly součástí právě odboru kultury. V těchto oblastech bychom jistě našli jeho výraznou stopu. Jak už to bývá vždy – špatné věci z paměti mizí, pamatují si je pouze ti, kterých se osobně dotkly. V jeho případě jich za ta léta jistě nebylo málo. Tak někdy svět přichází o básníky. **Josef Ježek**

pozvánky

ŠEDIVINY – Přivítat advent můžete také v Šedivínách, kde si pro rodiny s dětmi, ale nejen pro ně, přichystali zpívání vánočních písniček a PRŮVOD SVĚTĚLEK. Zahájení je na programu v 16.30 hodin v kostele sv. Josefa v Šedivínách. Po zpívání se průvod světěl vydá na chatu Radost, kde bude připraveno občerstvení a malá adventní dílna pro děti.

OPOČNO – Základní umělecká škola Opočno pořádá v neděli 2. prosince od 16.30 hodin v Mariánském kostelíku v Opočně ADVENTNÍ KONCERT.

HLEDÁME SPOLUPRACOVNÍKY

Orlický týdeník

přijme

INZERTNÍHO PORADCE

- **Náplň práce:** aktivní vyhledávání potenciálních klientů z oblastí Týništska a Opočenska ■ seznámení obchodních partnerů s nabídkou inzerce v Orlickém týdeníku ■ obchodní jednání s klienty
- **Požadujeme:** komunikativnost a flexibilitu ■ firemní loajalitu ■ řidičský průkaz sk. B ■ znalost regionu
- **Nabízíme:** práci na živnostenský list nebo na Dohodu o provedení práce
- **Profesní životopisy zasílejte na e-mail:** studio@orlickydenik.cz

Bez milionů a bez Hobita

Nejočekávanější film roku diváci v Rychnově neuvidí.

IVAN PIVEK

RYCHNOV N. K. – Nejočekávanějším filmem letošního roku je nepochybně Hobit: Nejočekávaná cesta, který bude mít v ČR premiéru v prosinci. Například v Novém Městě nad Metují budou film promítat 15. a 29. prosince, v Zamberku 13., 15. a 16. prosince. Ovšem v rychnovském kině tento film neuvidíme, podobně jako mnohé další. Důvod je jednoduchý – kino je kvůli nedostatku peněz na modernizaci zavřené.

„Rychnov má mnoho krásných budov a budovu kina jsme nemohli využít či digitalizaci a využít části prostředků ze státních dotací, protože odborníci zjistili, že kino by se muselo rekonstruovat zcela a bylo by třeba nákladů mezi devíti až desíti miliony korun. Město Rychnov si na takovou velkou investici zatím netroufou. Problém je, že i města, která plně digitalizovala kina a měla štěstí, že nemusela měnit zvukové stěny, nemusela se věnovat novému plátnu, nemusela řešit obrovské úniky tepla, nemusela se zabývat elektroizolací, zjistila, že sice digitalizovali

□ V současné době rychnovské kino nefunguje.

Foto: archiv OT

kina, ale pořád jim chodí malý počet návštěvníků. Pokud nejde o film, který je trhákem, chodí málo, rádově desítky lidí. A s provozováním kina samozřejmě souvisí i určitý počet pracovních úvazků. Musíte zajistit pokladnu, šatnu, uvaděče, promítače,“ říká k problému PhDr. Marie Otavová, jednatelka společnosti Kultura Rychnov nad Kněžnou.

Přesto nakonec město bez kina tak úplně nezůstalo. Kultura získala kvalitní promítač plátna pro malý i velký sál Pelcova divadla a dataprojektor,

kteří lze bez problémů přemístit. Díky tomu byli účastníci tradičních akcí jako je Šlitrové jaro, Rychnovská osmíčka nebo Filmový smích letos spokojeni. Věřejnost se účastní filmových představení v malém sále Pelcova divadla. Nedávno například zaujal film Železná lady s Meryl Streepovou v hlavní roli, o nějž byl takový zájem, že jej museli promítat hned několik dní. Bohužel ne všechny filmy jsou ve formátu, který může být použit.

„Docela těžké je najít i v české filmové produkci tituly, kte-

ré by oslovily a lidé je neměli doma buď zakoupené nebo nelegálně stažené z internetu. S tím bojujeme všichni. Zatím jsem si tedy poradil po svém. Máme možnost tady promítat filmy a dokumenty na DVD a blue ray. Ale kino jsme nedigitalizovali, návštěvníci nemohou očekávat ani 3D. Naštěstí kina, která tyto možnosti mají, nejsou tak daleko,“ říká Otavová, která věří, že se snad v budoucnosti peníze na rekonstrukci starého kina najdou a vznikne víceúčelový sál, využitelný i pro přednáškové a školící účely.

V zámecké konírně si podávají ruku staletí

Dokončení ze strany 1 –

Pro region významný nálež se uskutečnil v podzimních měsících, takže podmínky pro výzkum nebyly ideální. „Většinu času jsme kopali v listopadu. S pracemi jsme skončili v pondělí 26. listopadu. Skutečnost, že se do něčeho řítíme, nám byla jasná už na skryvce. V ornici se objevily bohaté keramické nálezy, takže jsme ji provedli velice obezřetně strojem s rovnou lžící a následně jsme tam udělali ruční odkryvy,“ popisuje práci Martina Beková. Objevily se pozůstatky nadzemních staveb, které byly postaveny takzvanou kúlovou konstrukcí, což je pro pravěk a i počátky středověku nejběžnější. Pro vysvětlení - byly to kúly zapíchané do země, propletené protřím, případně obité prkýny a omazané hlínou. Takové stavby tam stály za Keltů i v době slovanského osídlení v 8. století.

Budoucnost objevu

Místo samotné zmizí. Aby stavba, kvůli níž se celý výzkum podnikl, nebyla vlhká, je nutné část terénu odebrat. „Zůstane velký plán, plány jednotlivých objektů, fotky a nálezy. Rádi bychom udělali expozici přímo v Doulebech na zámku z toho, co se tady našlo. Pan Dujka je tomu nakloněn. My mu získaný materiál zapůjčíme, protože ze zákona musí patřit rychnovskému muzeu, které spravuje krajský majetek,“ uzavřela Martina Beková.

Slovo majitele závěrem

Když vstupoval Petr Dujka do zámeckého areálu jako správce majetku, věděl, že se tam setká s raným barokem a pozdní renesancí. Když pak také našel ve sklepích gotický styl, byl potěšen, že se setkává na svém majetku se

□ Pracovní hemžení archeologů.

Foto: Martina Beková

slohem ještě o několik století starším. „Skutečnost, že se v dnešních dnech setkám se Slovany a nakonec i s Kelti, jsem si neuměl představit ani ve snu,“ řekl Petr Dujka Orlickému týdeníku osobně.

Začal v myšlenkách přehodnocovat své plány a nechal se slyšet, že pokud se někdy, třeba i další generaci majitelů zámku, poštěstí vybudovat hospodu, musí se jmenovat Orlickému týdeníku osobně. „U Keltů“.

Moderní technologie studenty sblíží

Dokončení ze strany 1 – První setkání hostila ve dnech 13. až 16. listopadu 2012 partnerská škola ve Španělsku. Zde byly za účasti koordinátorů ze všech partnerských škol podrobně naplánovány projektové aktivity od postupu při vedení fiktivní firmy po organizování videokonferencí či plánování workshopů při výměnných pobytech. Každá škola také představila blog projektu, článek o hospodářské krizi a také návrh loga projektu. Logo Viktorie Kačínové, žákyně naší školy, se umístilo na druhém místě. Vrcholem programu byl ceremoniál za účasti zástupců významných institucí. Nyní jsou před námi

úkoly spojené se založením fiktivní firmy či příprava videokonferencí pro žáky naší španělské školy. Již nyní také zahajujeme přípravy na dubnové projektové setkání, kdy ZS TGM Borohrádek přivítá více než šedesát žáků a učitelů z partnerských škol.

Mgr. Michal Příbyl

(Ve Španělsku jsme také poznávali partnerskou školu SI La Miquela. Ta v první řadě zaujme vybavením. Každý žák používá vedle sešitů netbook, všechny učebny jsou vybaveny počítačem a projektořem a ve škole se pracuje s různými dalšími moderními technologiemi – viz foto)

